

ලංකා රසායන විද්‍යා ආයතනය

1971 දී පිහිටුවන ලද ලංකා රසායන විද්‍යා ආයතනය, ශ්‍රී ලංකාවේ රසායනඥයින්ගේ අභිමතාර්ථයන් නියෝජනය කරන වෘත්තික සංවිධානය වෙයි. 1941 දී පිහිටුවන ලද ලංකා රසායනික විද්‍යා සංගමයට අනුප්‍රාප්තික වශයෙන් පිහිටුවනු මෙම ආයතනය ශ්‍රී ලංකාවේ කවර හෝ ශුද්ධ විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයකට අදාළ පැරණිතම වෘත්තික සංවිධානය වෙයි.

මෙම ආයතනයෙහි මූලික අරමුණු වන්නේ :

- (1) ශ්‍රී ලංකාවේ රසායනික විද්‍යාව සහ එහි උපයෝජනය දිරිගැන්වීම සහ අභිවර්ධනය,
- (2) රටෙහි ප්‍රගතිය සහ සංවර්ධනය උදෙසා රසායනික විද්‍යාව අදාළ කරගැනීම හා සම්බන්ධ සියළු කටයුතු පිළිබඳව රජයට උපදෙස්දීම හා රාජ්‍ය සංස්ථා, පලාත් පාලන ආයතන සහ වෙනත් ආයතන වලට උපදෙස් දීම,
- (3) සෑම මට්ටමකම, රසායන විද්‍යා අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීම සහ රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ සම්භව්‍ය පර්යේෂණ කටයුතු නංවාලීම, දිරිගැන්වීම සහ බිහිකිරීම,
- (4) රසායනික විද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා, සහතික සහ වෙනත් සම්මාන පිරිනැමීම සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සහ පැවැත්වීමට විධිවිධාන යෙදීම, එබඳු පරීක්ෂණ සඳහා පාඨමාලා නියම කිරීම, අනුමත කිරීම හෝ සැපයීම, සහ
- (5) ශ්‍රී ලංකාවේ රසායන විද්‍යා වෘත්තියෙහි තත්වය ස්ථාවර කිරීම සහ උසස් කරලීමයි.

සාමාජිකත්වය

මෙම ආයතනයේ සංයුක්ත සාමාජිකත්ව ග්‍රෙෂීන් දෙකකි. එනම් අධිශිෂ්‍ය (Fellow) හා සාංගමික (Associate) යනුවෙනි. සංයුක්ත නොවන සාමාජිකත්ව ග්‍රෙෂීන් තුනක් ඇත. ඒවා නම් උපාධිධාරී, අධිකාරී, (Licentiate) සහ ශිෂ්‍ය (Student) යනුවෙනි.

අධ්‍යාපනය

මෙම ආයතනය, ඉගැන්වීමෙහි පුළුල් පළපුරුද්දක් ඇති රසායන විද්‍යාඥයින්ගෙන් සැදුම්ලත් අධ්‍යාපන කමිටුවක් මගින් සංවිධානය කරන ලද අධ්‍යාපන වැඩසටහනක නිරතව සිටියි. දැනට පාඨමාලා දෙකක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

ගල්කිස්සේ සාන්ත තෝමස් විද්‍යාලයේ රසායනාගාර පහසුකම් වලින් ප්‍රයෝජන ගනිමින් රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ උපාධි පාඨමාලාවක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම පාඨමාලාවේ පරීක්ෂණ, කොටස් දෙකක් වශයෙන් සෑම දෙසැම්බර් මාසයකදීම පැවැත්වේ.

විද්‍යාගාර තාක්ෂණික ශිල්පී සහතිකය සඳහා වූ වසර එකහමාරක පාඨමාලාවක් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම පාඨමාලාව විද්‍යාගාර තාක්ෂණික ශිල්පීන්ටද, අවශ්‍ය අ.පො.ස. (සාමාන්‍ය/උසස් පෙළ) අවම සුදුසුකම් ලත් වෙනත් අයටද විවෘතව ඇත.

සම්මාන සහ පදක්කම්

ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රථම මහා වායූ වරයා වූ අභාවප්‍රාප්ත මහාචාර්ය ඒ. කන්දසීයා මහතා සැමරීම පිණිස, සෑම වර්ෂයකම, රසායන විද්‍යාව වෙනුවෙන් වූ "කන්දසීයා සිහිවටන සම්මාන" දෙකක් පිරිනමනු ලැබේ.

මේ එක් එක් සම්මානය පදක්කමකින් සහ සොත් වවුචරයකින් සමන්විත වෙයි. ඉන් එක් සම්මානයක් ශ්‍රී ලංකාවේ (අ) උසස් අධ්‍යාපනික ආයතනයක (විශ්වවිද්‍යාල පනතින් විග්‍රහකර ඇති පරිදි) ද, එක් සම්මානයක් (ආ) වෙනත් ආයතනයකද පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍යයෙකු විසින් කරනු ලබන රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ විශිෂ්ඨතම ප්‍රවර්තන පර්යේෂණ කාර්යය වෙනුවෙන් පිරිනැමීමට අපේක්ෂිතය.

සීමාසහිත මැස්කන්ස් විසින් ප්‍රදානය කෙරෙන "රසායන විද්‍යා ආයතන පදක්කම", ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්තයන්හි සහ/හෝ ජාතික සංවර්ධනයේ ප්‍රවර්ධනය, උපයෝජනය හෝ නව්‍යකරණය උදෙසා කවර හෝ රසායන විද්‍යා අංශයක ඉටු කරනු ලබන විශිෂ්ඨතම මෙහෙය වෙනුවෙන් පිරිනමනු ලැබේ.

සියළුම සම්මාන පිරිනමනු ලබන්නේ ආයතනයේ වාර්ෂික සැසිවාරයේ දී ය.

කායථයන්

ආයතනයේ වාර්ෂික සැසිය සෑම වර්ෂයකම ජුනි මාසයේදී පවත්වනු ලැබේ. ආයතනය මගින් ප්‍රවර්තන වැදගත් කමකින් යුත් මාතෘකා පිළිබඳ දේශන, සම්මන්ත්‍රණ, වැඩමුළු සහ සම්මේලන සංවිධානය කරනු ලැබේ. "ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ ක්‍රමෝපාය, ප්‍රමුඛතා සහ ගැටළු" "පාරිභෝගික භාණ්ඩවල තත්ව පාලනය සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂාව" සහ "ශ්‍රී ලංකාවේ රසායන විද්‍යා උපාධිධාරීන්ට පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව සඳහා පහසුකම්" 1981/82 වර්ෂය සඳහා තෝරාගෙන ඇති මාතෘකා වලින් සමහරකි.

ආයතනයේ සාමාජිකයන් වෙත ත්‍රෛමාසිකව 'ඔර්බිටල්' නම් පුවත් පත්‍රිකාවක් නිකුත් කරනු ලැබේ.

කලාපීය වැඩමුළුව

ආයතනය මගින් විදේශීය රසායනික සංගම සමග රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ උනන්දුවකින් යුත් වෙනත් සංවිධාන සමගද, සම්බන්ධතා දිරිගන්වනු ලැබේ. "රසායන විද්‍යාව, කර්මාන්ත සහ පුරවැසියා" යන මැයෙන් යුත් කලාපීය වැඩමුළුවක් 1982 ජුනි මාසයේදී පැවැත්වීමට නියමිතය. ආයතනය මගින් මේසා විශාල කර්තව්‍යයක් දියත් කළ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙයයි. මෙම වැඩමුළුව මගින්, (1) විශ්වවිද්‍යාල සහ රසායනික කර්මාන්ත අතර සම්බන්ධතා, (2) දේශීය සම්පත් උපයෝගීකරණයෙහිලා රසායනික විද්‍යාවන් භාවිතය (3) පාරිසරික අධ්‍යයන සහ කාර්මික අපත් ද්‍රව්‍ය (4) රසායන විද්‍යාව සහ විකල්ප බලශක්ති මූලාශ්‍ර හා (5) රසායන විද්‍යාව සහ තාක්ෂණික හුවමාරුව, යන ක්ෂේත්‍රයන්හි අන්දකීම් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා ඉන්දියාවේ, ශ්‍රී ලංකාවේ බංග්ලා දේශයේ, කායිලන්තයේ, මලයාසියාවේ, සිංගප්පූරුවේ, ඕස්ට්‍රේලියාවේ, පිලිපීනයේ, ඉන්දුනීසියාවේ, ජපානයේ සහ කොරියාවේ නියෝජිතයන් එක්වී කෙරෙනු ඇත.

විදුරාව සහරාවෙහි මෙම කලාපයේ ලිපි, වැඩමුළුවෙහි අරමුණු කේන්ද්‍රකොට ගෙන ඇති අතර, ඒවා සපයා ඇත්තේ විශාරද විද්‍යාඥයින් විසිනි. ඔවුන් සියල්ලෝම අදාළ ක්ෂේත්‍රයන්හි කටයුතුවල ක්‍රියාශීලීව නිරතව සිටින්නවුන් වෙති. මෙම කලාපය නිකුත් කෙරෙන්නේ 1982 ජුනි මාසයේදී කලාපීය වැඩමුළුව විවෘත කිරීමට සමකාලීනවය.